

NOGMAALS HET GOUDKNOPJE

Aiso Lycklama à Nijeholt

In het decembern timer van Twirre stond in 2003 het artikel 'Een opportunistische Zuid-Afrikaan' te lezen, een tekst over de massale bloei van het Goudknopje in het Lauwersmeergebied. Ook in 2004 had het plantje verrassingen in petto.

Door bepaalde weersomstandigheden kwam het Goudknopje *Cotula coronopifolia* in 2003 massaal voor in gebieden rond het Lauwersmeer. De bloeitijd viel toen vooral in de maanden september en oktober (Lycklama à Nijeholt 2003). In de 'Heukels' Flora van Nederland' staat een bloeitijd vermeld van juli tot oktober. In 2003 heb ik overigens ook in november nog enkele bloeiende planten aangetroffen.

Hoe opportunistisch dit plantje is, bleek ook weer in 2004. Was de droogte van de zomermaanden in 2003 de directe aanleiding tot een explosie van kleine gele hoofdjes, in 2004 deed zich hetzelfde fenomeen voor, maar dan een paar maanden eerder.

Begin juni was ik voor studiedagen biologie in het gebied van de Oostvaardersplassen. Bij een excursie naar de grote grazers in dit gebied zag ik het kenmerkende geel langs verschillende droogvallende greppels. Ook in het Lauwersmeergebied waren in juni veel bloeiende planten aanwezig op droogvallende platen, hoewel niet zo talrijk als in het jaar daarvoor. In verschillende Noord-Hollandse veenweiden rond Oost- en West-zaan werd in de eerste helft van juni al

Het Goudknopje

foto: Karin Uilhoorn

massale bloei van de soort opgemerkt op drooggevallen, slikkige stukken rond greppels en sloten (R. Kleefstra, pers. med.).

Het waren weer de weersomstandigheden waar dit verrassende plantje gebruik van maakte. In april en mei hadden we een vrij lange, redelijk warme en droge periode. De zaden van het Goudknopje

grepen deze onverwachte kans aan, ontkiemden en maakten nieuwe zaden. In juni en juli stroomden al deze gebieden door overvloedige regenval weer onder en in de herfst waren alleen langs de randen van eerder genoemde gebieden de planten nog aanwezig.

Wat voor verrassingen heeft deze composit in de toekomst nog voor ons in petto?

Literatuur

LYCKLAMA À NIJEHOLT A. 2003. Een opportunistische Zuid-Afrikaan. Twirre 14 (4): 121-122.

Aiso Lycklama à Nijeholt, Parcours 31, 9285 SE Buitenpost,
tel.: 0511 543463, e-mail: a.lycklama@chello.nl